

Handläggare:
Clara Wahren

Landstingsstyrelsens miljö-
och skärgårdsberedning

Ankom Stockholms läns landsting
2014-09-24
Dnr. LS1309-1155
Bolet VII

Motion 2013:19 av Anna Sehlin (V) m.fl. om vegetarisk mat och ekologiska livsmedel

Ärendebeskrivning

Anna Sehlin (V) m.fl. har lämnat in en motion om vegetarisk mat och ekologiska livsmedel.

Beslutsunderlag

Biträdande landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 24 september 2014
Motion 2013:19

Förslag till beslut

Miljö- och skärgårdsberedningen föreslår tillväxt- och regionplaneringsutskottet föreslå landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning

Motionärerna föreslår att det tas fram en plan för hur andelen vegetarisk mat kan öka för att minska klimatpåverkan samt att landstinget ökar andelen ekologisk mat till 50 procent år 2016. Förvaltningen anser att det görs mycket arbete på sjukhusen för att minska livsmedlens klimatpåverkan. Landstinget har beslutat om ett mål på 30 procent för andelen ekologisk mat till år 2016.

Förvaltningen anser motionen besvarad.

Bakgrund

Anna Sehlin m.fl. har lämnat in en motion där de föreslår att landstingsfullmäktige beslutar att ta fram en plan för hur andelen

vegetarisk mat kan öka för att minska klimatpåverkan samt att öka andelen ekologisk mat till 50 procent år 2016. Motionärerna skriver att livsmedelskedjan står för ungefär en fjärdedel av Sveriges del av klimatpåverkan.

Stockholms läns landsting har som mål att klimatpåverkan från livsmedel inom vårdverksamheterna ska minska med 20 procent till år 2016 samt att 30 procent av livsmedlen som serveras i all landstingsfinansierad verksamhet år 2016 ska vara baserade på ekologiskt framställda produkter (Miljöutmaning 2016, LS 1010-0851).

Överväganden

I landstingets måltidsupphandlingar ställs krav på att andelen ekologiska livsmedel ska vara 30 procent och i övriga livsmedelsupphandlingar ställs krav på att vissa produkter och produktgrupper ska vara ekologiska.

När det gäller klimatpåverkan från livsmedel så innebär det inte nödvändigtvis att vi måste servera mer vegetarisk mat på sjukhusen. Det finns även andra sätt att ta sig an problematiken. Bland annat arbetar sjukhusen med att minska matsvinnet och att ta fram nya menyer som har en lägre klimatpåverkan. Det kan exempelvis handla om att följa årstidernas växlingar i utbud av grönsaker, frukt, rotfrukter, potatis, ris eller andra tillbehör. Landstinget gör bedömningen att dessa åtgärder sammantaget ger en positiv påverkan på vår klimatpåverkan.

Frågorna om ekologisk mat och livsmedlens klimatpåverkan är levande inom landstinget och vi jobbar för att ständigt förbättra oss. I Miljöutmaning 2016 finns fastlagda mål, och det krävs en långsiktighet för att uppnå målen. Förvaltningen anser inte att det är möjligt att ändra de uppsatta målen i nuläget då det är så kort tid kvar och verksamheterna har i sina upphandlingar av måltidstjänster och livsmedel ställt krav på att andelen ekologiskt år 2016 ska vara 30 procent. Förberedelser för ett nytt miljöprogram har inletts och landstingsfullmäktige kan i det sammanhanget ta beslut kring nya mål för miljö och klimatpåverkan inom olika områden. För framtiden är det önskvärt med mer långsiktiga mål så att verksamheterna vid upphandling vet vilka mål de ska uppnå även på lång sikt så att kravställningen blir rätt.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet har inga ekonomiska konsekvenser.

Miljökonsekvenser av beslutet

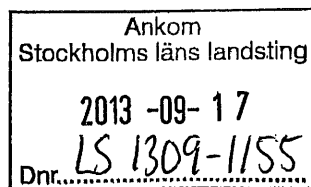
I enlighet med landstingets Miljöpolitiska program 2012-2016 har hänsyn till miljön beaktats och slutsatsen är att det inte är relevant med en miljökonsekvensbedömning i detta ärende.

Catarina Andersson Forsman
Biträdande landstingsdirektör

Stockholms läns landsting
17 september 2013

2013=19
Rote VII

Motion av Anna Sehlin (V) m.fl. om vegetarisk mat och ekologiska livsmedel

Livsmedelskedjans klimatpåverkan står för ungefär en fjärdedel av Sveriges totala klimatpåverkan. Stockholms läns landsting, SLL, har som mål att klimatpåverkan från livsmedel inom vårdverksamheterna ska minska med 20 procent till år 2016. För att kartlägga hur klimatpåverkan för landstingets livsmedelsinköp för patientmat ser ut genomfördes år 2012 en studie av inköpen på Södersjukhuset, Karolinska universitetssjukhuset (Solna och Huddinge), Danderyds sjukhus, Södertälje sjukhus, Norrtälje sjukhus och S:t Görans sjukhus.

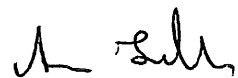
Resultat från studien visar att klimatpåverkan från kött, chark, ägg och mejeri är större i förhållande till inköpta mängder, jämfört med cerealier, dryck, fisk och skaldjur, frukt och grönt. Den totala klimatpåverkan för inköpta livsmedel för patientmat under 2011 från de sju sjukhusen uppgick till 4 435 ton koldioxidekvivalenter och den genomsnittliga klimatpåverkan per serverad portion för respektive sjukhus ligger mellan 2,6 och 3,1 kg koldioxidekvivalenter. Studiens syfte var att användas som underlag för prioritering av insatser i det fortsatta klimatarbetet och som bas för uppföljning av det uppsatta målet att minska klimatpåverkan från livsmedel.

SLL har som mål att år 2016 ska 30 procent av livsmedlen som serveras i all landstingsfinansierad verksamhet vara baserade på ekologiskt framställda produkter. Landstinget är idag en av de främsta offentliga upphandlarna av ekologiska livsmedel. År 2011 var 25 procent av livsmedelsinköpen i landstinget baserade på ekologiska varor. Det gjorde att landstinget av EkoMatcentrum utsågs att ingå i Ekomatligan tillsammans med 33 andra landsting och kommuner. År 2012 var dock andelen ekologiska livsmedel på samma nivå som 2011. Vi tycker att landstinget ska fortsätta att vara i framkant i användandet av ekologiska produkter och fungera som en förebild. Då behövs en årlig procentuell ökning som slår andra landsting och regioner.

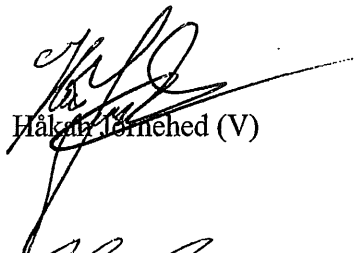
Mot bakgrund av ovanstående föreslås landstingsfullmäktige besluta

att ta fram en plan för hur andelen vegetarisk mat kan öka för att minska klimatpåverkan.

att öka andelen ekologisk mat till 50 procent år 2016

Anna Sehlin (V)

Håkan Larnhed (V)

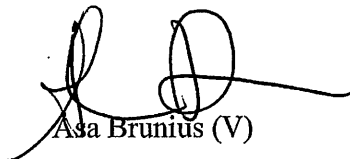
Gunilla Roxby Cromvall (V)

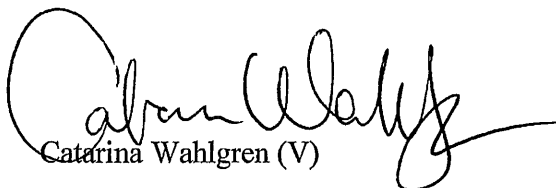
Sverre Launby (V)

Kerstin Pettersson (V)

Asa Brunius (V)

Catarina Wahlgren (V)

Laila Leymann (V)